

Sovjetska zveza
noče sodelovati z
Ronaldom
Reaganom niti na
športnem
področju

Ali so take olimpijske igre še potrebne?

Sovjetski njet za olimpijske igre v Los Angelesu je odgovor in povračilo za ameriški **no** za olimpijado v Moskvi. Tudi če ni (toda to mnenje prevladuje), so letošnje igre v smrtni nevarnosti in športno že pokopane. Če Rusov in njihovih zaveznikov ne bo v Ameriko, bodo tekmovanja v Kaliforniji nekoliko razširjene medameriške igre, kot je bila moskovska olimpiada bolj ali manj le razširjena spartakiada. Sovjetski bojkot (»nenavzočnost« v uradnem besednjaku), ki je logična posledica ameriškega izpred štirih let, bo gotovo še bolj ogrozil tudi prihodnje olimpijske igre. Kanček upanja, da bi Los Angeles rešili, še obstaja, vendar bolj v teoriji kot v praksi.

Tako nekako so prejšnji teden, ko je sovjetski olimpijski komite sporočil, da sovjetski športniki ne bodo odšli v Los Angeles, razmišljali po svetu. Sovjetski sklep (nihče ni dvomil, da je bil sprejet v kremeljskem vrhu) je postal prvovrsten politični dogodek, po svoje pričakovani in po svoje presenetljiv.

V zraku je visel že nekaj mesecev in postajal vedno bolj otipljiv, bolj ko so sovjetski olimpijski funkcionarji in javna občila zaostrovali svoje obtožbe, uperjene predvsem v Belo hišo in šele nato v ameriške olimpijske prireditelje. Toda Američani so ostajali samozavestno optimistični in prepričani, da bodo Rusi prišli. Številne podrobnosti so jim dozdevno dajale prav.

Sovjeti so Američane sicer opozarjali, da kršijo vsa načela olimpizma, dopuščajo in ustvarjajo »protisovjetsko histerijo« in jim na vsakem koraku mečejo polena pod noge, toda po drugi strani so ravnali tako, kot da o bojkotu sploh ne razmišljajo: redno so plačevali vse pristojbine, si uredili akreditivne, poslali v ZDA televizijske tehnike, kupovali vstopnice za svoje navijače. Poleg tega je menda italijanski zunanji minister Andreotti od samega Černenka dobil zagotovilo, da se bo Sovjetska zveza gotovo udeležila iger, Margaret Thatcher pa podobno obljubo sovjetskega

ministra za šport Marata Gramova.

Američani so računali še na nekaj: SZ bo pripeljala v Los Angeles verjetno naj-

močnejšo ekipo med vsemi in nasploh je šport zanjo paradni konj, ki naj bi dokazoval moč njenega sistema. Žetev medalj v Kaliforniji naj bi bila za SZ preveč

vabljava, da bi se ji lahko odpovedala.

Prejšnji teden je pokazal, da so se Američani temeljito ušteli.

Kljub temu pa najbrž ni dvoma, da so v Moskvi odločitev o bojkotu skrbno tehtali in da se niso odločili za lahkim srcem.

Proti neudeležbi je gotovo govorilo nekaj tehtnih razlogov. Sovjeti so lahko pričakovali, da bo veliko svetovnih reakcij na bojkot neugodnih in da bodo poglavitni sovjetski razlog za bojkot (Američani niso poskrbeli za fizično in »moralno« varnost sovjetskih športnikov) marsikje sprejeli z nejevero ter odločitev potemtakem ocenili kot politično, kar Moskva odločno zanika. Drugi razlog je tisti, ki so ga omenjali že Američani: šport je za SZ nadvse pomembno politično-propagandno orožje. Tretjič: sovjetski vzhodnoevropski zavezniki, med katerimi je več športnih velesil, odpovedi Los Angelesu gotovo niso sprejeli z navdušenjem in njihovo zdajšnje uvrščanje za Moskvo je prej izraz

Bojkot Ol – politično nasilje nad športniki

Šport je po svoji naravi univerzalen in planetaren. Vrhunski dosežki človeštva v športu so samo tisti dosežki, ki so doseženi v tem okviru. Vsi se pripravljajo za olimpijske igre, to največjo prireditev, kamor športniki prihajajo, da bi dosegli ali, bolje, ustvarili svoje »zvezdne trenutke« (da parafraziramo Zweiga). Za mnogimi je več kot desetletno trdo delo, ki ga zdravniki v telesnem smislu primerjajo z najtežjim fizičnim delom. Ob tem je treba upoštevati še talent, zorenje. Olimpijske igre so največkrat, za mnoge, enkratna življenjska priložnost, »krona« njihovega celovitega napora v pričakovani in želeni dosežek.

Obe sili govorita o človeških pravicah. Te so s takimi potezami izničene in še en dokaz, da pomenijo ljudje v igri oblastnikov najmanj. Dodatna tragedija je to, da se odnosi, vsaj doslej so se, največkrat obrnejo na bolje, toda teh športnikov (ki so predstavniki tisočev drugih, ki se v olimpijske ekipe niso uvrstili), ki bi lahko na teh igrah nastopili, ne bo več, in tudi njihovih rezultatov – storitev ne. To je športna in človeška tragedija, ki ima še večje razsežnosti. Če se bloki izolirajo, bo vse bolj omejeno ali celo prekinjeno tisto najpomembnejše v človekovem razvoju – pretok idej, misli, informacij. Zamislimo si pisce, glasbenike, znanstvenike, slikarje itd., zaprte v gete blokovskih barikad. Ah se zavedajo, kam to vodi človeški razvoj?

Krešimir Petrovič